

Smittevernveileder for studieforbundenes kursvirksomhet

Kursaktiviteten under studieforbundene og Kompetanse pluss-ordningen kan starte igjen fra 15. juni 2020. Reglene om delvis stengte opplærings- og utdanningsvirksomheter oppheves fra samme tidspunkt, jf. covid-19-forskriften. Kursaktiviteten skal drives smittevernfaglig forsvarlig, jf. covid-19-forskriften § 12b og skal følge de regler og råd om smittevern som til enhver tid gjelder i arbeidslivet. Det innebærer for eksempel bestemmelsen om at arrangementer ikke kan overstige 200 personer og at øvrige bestemmelser og råd blir fulgt.

Dette dokumentet ble sist endret: **09.07.2020**.

Om veilederen

Denne veilederen er utarbeidet av Voksenopplæringsforbundet som et tiltak for å samordne studieforbundenes smittevernarbeid. Samordningen skal bidra til mest mulig like regler for kursvirksomhet i studieforbund. Veilederen tar utgangspunkt i covid-19-forskriften og spesielt de kravene som gjelder for opplærings- og utdanningsvirksomhet.

Denne veilederen skal hjelpe kursarrangører å drive smittevernfaglig forsvarlig virksomhet. Vofo vil holde veilederen oppdatert i henhold til gjeldende råd og bestemmelser fra myndighetene. Siste versjon publiseres på www.vofo.no/smittevern.

Generelt

Kursarrangør må kontinuerlig utvikle egne smittevernveiledere som er tilpasset kursprogrammet og -stedet. Der det for arbeidslivet er utarbeidet veiledere om tilsvarende temaer bør kursarrangør vurdere å innarbeide løsninger derfra i sine egne veiledere.

Organisasjonen har ansvar for at kurset gjennomføres i tråd med gjeldende råd og bestemmelser for smittevern fra helsemyndighetene. Vi har følgende generelle anbefalinger til kursarrangører:

1. Hold dere oppdatert på nasjonale regler og anbefalinger om smittevern, og sjekk om kommunen der kurset gjennomføres har egne regler og råd.
2. Gjør egne vurderinger av hva som er viktig for at lærere og deltakere skal føle seg trygge.
3. Vurder om kurset kan tilrettelegges for at personer deltar ved hjelp av elektronisk kommunikasjon. Ta kontakt med studieforbundet dersom dette krever endringer i studieplanen.
4. Gi opplæring til ansatte og tillitsvalgte i smittevern og organisasjonens egne retningslinjer.

5. Velg en smittevernansvarlig for kurset, som setter seg inn i hvilke retningslinjer som finnes og sørger for at disse overholdes.
6. Informer deltakerne på forhånd om hvilke regler som gjelder for antall personer, avstand til hverandre, hvordan man opptrer i området i forkant av oppmøte og andre smittevernregler.
7. Ha dialog med personer i risikogrupper og ta hensyn til behov for tilrettelegging. Oppdatert informasjon om risikogruppen finnes på <https://helsenorge.no/koronavirus/risikogrupper>.
8. Før frammøtelister med kontaktinformasjon til deltakerne, slik at dere kan hjelpe helsemyndighetene med smittesporing dersom dette blir aktuelt.
9. Avlys eller utsett kurset hvis dere er utrygge på om kurset bidrar til økt smitterisiko.
10. Kursarrangøren skal føre lister over deltakere og tilstedeværende for å kunne bistå i smitteoppsporing

Hovedregler for smittevern ved kursvirksomhet

1. Syke personer kan ikke delta på fysiske samlinger.
2. God hånd- og hostehygiene, og forsterket renhold.
3. Kontaktreduserende tiltak.

Hovedregel 1 – Syke personer kan ikke delta på fysiske samlinger

Det aller viktigste smitteverntiltaket er at syke personer holder seg hjemme. Dette gjelder uansett type sykdom, og selv med lette symptomer. Dette omfatter personer som er bekreftet smittet av korona, personer som sitter i karantene og personer som har symptomer på koronasmitte.

Anbefalte tiltak:

- Smittevernansvarlig for kurset er kjent med smitte måte og symptomer på koronasmitte. <https://helsenorge.no/koronavirus/smitte-og-inkubasjonstid>
- Deltakerne informeres om at de må holde seg hjemme hvis de er eller kan være syke.

I den grad det er mulig å delta på samlingen hjemmefra ved hjelp av elektronisk kommunikasjon bør personer som ikke kan delta på fysiske samlinger få tilbud om dette.

Hovedregel 2 – God hånd- og hostehygiene, og forsterket renhold

Hostehygiene og å holde avstand er avgjørende for å begrense dråpesmitte, mens håndhygiene, og spesielt det å unngå å ta seg i ansiktet med urene hender, er viktig for å hindre indirekte kontaktsmitte. Forsterket renhold bør vurderes, spesielt for kontaktpunkter som berøres hyppig.

Det er viktig at lærere og deltakere på kurset kan vaske hendene ved ankomst og ved behov underveis på kurset, med såpe og lunkent vann eller et alkoholbasert hånddesinfeksjonsmiddel. Det er også viktig at deltakerne kjenner til reglene for god hostehygiene.

I tillegg er det viktig at kurslokalet som benyttes har gode rutiner for renhold. Spesielt viktig er det at toaletter og vaskeservanter rengjøres regelmessig, men også pulter/bord, dørhåndtak, datamaskiner og andre gjenstander som berøres hyppig.

Anbefalte tiltak:

- Kursstedet er utstyrt med utstyr for håndvask, med tilstrekkelig kapasitet (nok såpe) for antall deltakere på kurset. Alternativt er et alkoholbasert hånddesinfeksjonsmiddel tilgjengelig.

- Deltakerne informeres om at de må vaske hendene ved ankomst, før måltider/matsservering, etter toalettbesøk, ved synlig skitne hender, etter kontakt med kroppsvæsker (f.eks. etter å ha pusset nesen) og etter kontakt med dyr.
- Deltakerne informeres om at de skal benytte papirlommetørkle som dekker munn og nese, eller albukroken, når de hoster eller nyser – og deretter vaske hendene.
- Kurslokalet har gode rutiner for renhold.
- Lokaler som benyttes av flere grupper i løpet av en dag skal rengjøres mellom hver ny gruppe.

Hovedregel 3 – Kontaktreduserende tiltak

Økt fysisk avstand mellom mennesker reduserer muligheten for smitte, også før symptomer på sykdom oppstår.

Utgangspunktet for kursvirksomheten under studieforbund er covid-19-forskriften § 12b.

Kursarrangør skal ha kontaktreduserende tiltak. Dette henger også sammen med unntaket i § 13 for organiserte øvelser, trening og prøver. Vi gjør oppmerksom på at hvis kursarrangør gjennomfører arrangementer, kan § 13 etter en konkret vurdering komme til anvendelse. Forskriften § 13 andre ledd har krav om at de som er til stede, skal kunne holde minst en meters avstand, men bestemmelsen bokstav a har unntak fra dette kravet for utøvende kunstnere ved gjennomføring av kulturaktiviteter i regi av en profesjonell aktør.

Vi gjør også oppmerksom på at krav om avstand kan følge av andre regler. Råd og restriksjoner, inkludert at alle skal holde mer avstand enn vanlig og at vi bør holde en fysisk avstand på minst én meter mellom oss, er publisert på <https://helsenorge.no/koronavirus>.

Vurdering:

- Kurset gjennomføres med anbefalt minst 1 meter avstand mellom deltakerne.
- Kurset forutsetter fysisk nærkontakt mellom deltakerne, og arrangøren har iverksatt særlige kontaktreduserende tiltak for å begrense risikoen for smitte (f.eks. faste grupper).

Anbefalte tiltak:

- Unngå håndhilsning og klemming.
- Lokalene er store nok og tilrettelagt for å unngå trengsel ved oppstart, pauser og avslutning.
- Unngå om mulig aktiviteter som krever nærkontakt. Der nærkontakt er nødvendig i kurset, kan man gjøre tiltak for å minimere smitterisiko der det er mulig – slik som å begrense prating, unngå nær ansikt-til-ansikt-kontakt og liknende.
- Deltakerne oppfordres til å unngå bruk av offentlig kommunikasjon, dersom det er mulig, ved reise til og fra kurset.
- Deltakerne har med sin egen mat og drikke, som ikke skal deles med andre deltakere. Alternativt bør mat serveres porsjonsvis.

Vurdering av behov for særlige tiltak ved deling av utstyr

Mange kurs innebærer mye utstyr som til dels deles, f.eks. verktøy, redskaper og instrumenter. Selv om enkelte studier viser at viruset kan påvises på flater og gjenstander fra timer til dager, er det usikkert i hvilken grad viruset er levedyktig og dermed i stand til å gi sykdom. For felles utstyr som er

mye i kontakt med hender/ansikt kan det vurderes om det er behov for rengjøring etter bruk. Så lenge god håndhygiene ivaretas før og etter bruk av utstyret, vil risikoen for indirekte smitte være lav.

Vurdering:

- Kurset gjennomføres uten behov for deling av utstyr.
- Kurset forutsetter deling av utstyr mellom deltakerne, og arrangøren har iverksatt særlige kontaktreducerende tiltak for å begrense risikoen for smitte.

Anbefalte tiltak:

- Deltakerne skal som hovedregel ikke dele utstyr.
- Håndvask anbefales før og etter bruk av utstyr som skal deles.
- Utstyr som er benyttet av flere bør rengjøres etter bruk.

Ressurser og nyttige lenker

Covid-19-forskriften og veileder:

<https://lovdata.no/dokument/SF/forskrift/2020-03-27-470>

<https://www.helsedirektoratet.no/veiledere/koronavirus>

Informasjonsmaterieell og plakater om covid-19 fra Helsedirektoratet:

<https://www.helsedirektoratet.no/tema/beredskap-og-krisehandtering/koronavirus/plakater-og-informasjonsmaterieell>

Folkehelseinstituttets råd til arbeidsplasser:

https://www.fhi.no/nettpub/coronavirus/rad-og-informasjon-til-andre-sektorer-og-yrkesgrupper/rad_til_arbeidsplasser/

Frivillighet Norges veileder for smittevern i frivillige organisasjoner:

<https://www.frivillighetnorge.no/politikk/koronaveileder>

Norges Idrettsforbunds anbefaling til utøvelse av idrettsaktivitet:

<https://www.idrettsforbundet.no/nyheter/2020/NIFs-anbefaling-til-utovelse-av-idrettsaktivitet/>

Smittevern for musikkøvelser fra Norges musikkråd:

<https://www.musikk.no/nmr/om-oss/medlemsorganisasjoner/ressurser-for-medlemmer/veileder-smittevern-for-musikkovelsler>

Koronavettreglene fra Røde Kors:

<https://www.rodekors.no/vart-arbeid/beredskap/pandemi/korona-rode-kors/koronavettreglene/>